



ငွေကြေး

ဩစတြေးလျားတွင် ကျွမ်းကျင်အလုပ်သမားအင်အားနှင့်အတူ လွတ်လပ်သော ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်ရှိပါသည်။ ဩစတြေးလျား၏ စီးပွားရေးသည် သတ္တုတွင်းလုပ်ငန်း နှင့် စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများကဲ့သို့ အဓိက စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများအပေါ် အကြီးအကျယ် အားကိုးအားထားပြုရပါသည်။ ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် ဝန်ဆောင်မှု စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများသည်လည်း အရေးကြီးပါသည်။

နိုင်ငံသုံး အခြေခံငွေသည် ဩစတြေးလျား ဒေါ်လာဖြစ်ပါသည်။ နိုင်ငံခြားငွေ အများစုကို လေဆိပ် နှင့် ဘဏ်အများစု၏ ငွေလဲလှယ်ရေးဌာနများ၌ လဲလှယ်နိုင်ပါသည်။ ငွေလဲလှယ်ရန် သင်၏ နိုင်ငံကူးလက်မှတ် သို့မဟုတ် ခရီးသွားလက်မှတ်ကို ပြသရန် လိုအပ်နိုင်ဖွယ်ရှိပါသည်။



ပေးငွေများ နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဩစတြေးလျားတွင် ဆိုင်ရောက်လာပြီးနောက် ပထမရက်ပိုင်းအနည်းငယ်အတွင်း၊ သင့် အမှုတွဲလုပ်သား သို့မဟုတ် သင့်အား အဆိုပြုသူက သင့်အား စင်တာလင့်ခ် ရုံးသို့ ခေါ်ဆောင်သွားလိမ့်မည်ဖြစ်ပြီး၊ သင်ရထိုက်ခွင့် ရှိကောင်းရှိနိုင်ရာ ဝင်ငွေထောက်ပံ့ကြေး ပေးငွေများ နှင့် အခြားသော ဝန်ဆောင်မှုများ တစ်စုံတစ်ရာအတွက် သင့်အား ကူညီ၍ အမည်ပေးစာရင်းသွင်းပေးပါလိမ့်မည်။ သင့်အနေနှင့် သင်၏ ခရီးသွားလက်မှတ်များ နှင့် သင့်ဘဏ်စာရင်း အသေးစိတ်များကဲ့သို့သော သင်မည်သူမည်ဝါဖြစ်ကြောင်း သက်သေခံအထောက်အထားကို ပြသရန် လိုအပ်ပါလိမ့်မည်။

ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဩစတြေးလျားတွင် ဆိုင်ရောက်လာပြီးနောက် ရက်ပိုင်းအနည်းငယ်အတွင်း၊ သင့် အမှုတွဲလုပ်သား သို့မဟုတ် သင့်အား အဆိုပြုသူက သင့်အား ဘဏ်စာရင်းတစ်ခုကို ကူညီဖွင့်ပေးပါလိမ့်မည်။ ဘဏ်စာရင်းဖွင့်ရန် နိုင်ငံကူးလက်မှတ်၊ ခရီးသွားလက်မှတ်များ နှင့် လိပ်စာ အသေးစိတ်များကဲ့သို့သော သင်မည်သူမည်ဝါဖြစ်ကြောင်း သက်သေခံအထောက်အထားကို ပြသရန် လိုအပ်ပါလိမ့်မည်။ သင်၏ အခွန်ဖိုင်နံပါတ်ကို ရရှိသည်နှင့် တပြိုင်နက် ၎င်းကိုလည်း ဘဏ်အား တင်ပြရန် လိုအပ်ပါလိမ့်မည်။ စင်တာလင့်ခ်မှတစ်ဆင့် ရရှိသော ဩစတြေးလျားအစိုးရ ပေးငွေများအား ဘဏ်စာရင်းထဲသို့ တိုက်ရိုက်ထည့်သွင်းပေးရပါသည်။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းအများစုသည်လည်း တို့၏ အလုပ်သမားများအား ဘဏ်စာရင်းမှတစ်ဆင့် လခပေးကြပါသည်။

အီလက်ထရွန်နစ် သို့မဟုတ် အင်တာနက် ဘဏ်လုပ်ငန်းသည် ဩစတြေးလျား၏ လုပ်ရိုးလုပ်စဉ် အလေ့အထဖြစ်ပြီး၊ ဘဏ်တိုက်က သင့်အား "အလိုအလျောက် ငွေထုတ်ငွေသွင်းစက်များ" (Automatic Teller Machines – ATMs)၊ ဘဏ်ရုံးခွဲများ သို့မဟုတ် ကုန်ပဒေသာတိုက်ကြီးများ၏ ငွေကိုင်များ မှတစ်ဆင့် ငွေသွင်း၊ ငွေထုတ်သည့်အခါများ၌ အသုံးပြုရန် ဘဏ်ကတ်ပြား နှင့် "ကိုယ်ပိုင် လျှို့ဝှက်သက်သေခံ အထောက်အထားနံပါတ်" (Personal Identification Number – PIN) တို့ကို ထုတ်ပေးပါလိမ့်မည်။

ယင်းလျှို့ဝှက်နံပါတ်အား မည်သူ့ကိုမျှ ဘယ်တော့မျှ မပြောရန်အရေးကြီးပြီး၊ မည်သူမျှ ဘယ်တော့မျှ ၎င်းကို အလွယ်တကူ ရှာဖွေဖော်ထုတ်ခြင်း မပြုနိုင်စေရန်။ အကယ်၍သင့် ဘဏ်ကတ်ပြား အစိုးရလျှင် သို့မဟုတ် ပျောက်ဆုံးခဲ့လျှင်၊ ဘဏ်အား ဖုန်းဆက်အကြောင်းကြားရန် အရေးကြီးပါသည်။ ဘဏ်များသည် လူတစ်ဦး၏ ငွေ အစိုးရမခံရရန် သို့မဟုတ် မပျောက်ဆုံးရန် ကာကွယ်နိုင်သည့် လုံခြုံစိတ်ချရမှုအရှိဆုံး နည်းလမ်းဖြစ်ပါသည်။ ငွေကို သင့်အိမ်၌ ဝှက်ထားခြင်းကို အကြံမပြုပါ။

ရငွေ၊ သုံးငွေအား တွက်ချက်လျာထားခြင်း

ဩစတြေးလျား၌ နေထိုင်စရိတ် အလွန်ကြီးနိုင်ပါသည်။ ရငွေ၊ သုံးငွေအား တွက်ချက်လျာထားခြင်းအားဖြင့် သင့်ထံ၌ ငွေမည်မျှရှိသည်၊ သင်မည်မျှသုံးစွဲနိုင်သည် နှင့် သင်မည်မျှစုစောင်းနိုင်သည်တို့ကိုသိရန် သင့်အား အထောက်အကူပြုပါလိမ့်မည်။ အိမ်လခ၊ အစားအစာ နှင့် အိမ်မှုအသုံးအဆောင်များ (ရေ၊ ဓာတ်ငွေ နှင့် လျှပ်စစ်ဓာတ်) တို့မှာ ဈေးကြီးနိုင်ပြီး၊ အခြေချခြင်း၏ အစပိုင်းကာလများ၌ သင့်ဝင်ငွေ၏ အများစုကို ကုန်ခမ်းသွားစေနိုင်ဖွယ်ရှိပါသည်။ အခွန် နှင့် အခြားသော ကျသင့်ငွေပေးလွှာများကဲ့သို့သော ပေးငွေများကို အချိန်မီပေးဆောင်ခြင်းအားဖြင့် သင့်၌ ဩစတြေးလျားတွင် "ကြွေးမြီ မှတ်တမ်းကောင်း" ကို သက်သေထူရာတွင် အထောက်အကူဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ ယင်း ကြွေးမြီ မှတ်တမ်းကောင်းကို ကားဝယ်ရန် သို့မဟုတ် အိမ်ဝယ်ရန် အကြွေးယူရာတွင် လိုအပ်ပါသည်။ (ထိုအကြွေးကို ပေါင်နံစာချုပ်ဖြင့် ချေးငွေဟုခေါ်ပါသည်။)

သင့်ဘဝအခြေအနေပေါ်မူတည်၍ ပြောရလျှင်၊ သင် ဩစတြေးလျားသို့ ရောက်ရှိလာပြီးနောက်၊ သင့်ထံ၌ သင့်ဘဝ၏ အများစုသောအချိန်ကာလတွင် ရှိခဲ့သောငွေပမာဏထက်ပိုသော သို့မဟုတ် ၎င်းအောက် လျော့နည်းသောငွေ ရှိကောင်းရှိနိုင်သည့်အပြင် သင်ပေးဆောင်ခဲ့ရသော ကျသင့်ငွေတောင်းခံလွှာများထက်လည်း ပိုရှိနိုင်ပါသည်။ ပသိုဆိုစေ၊ သင် ယခင်က ငွေသုံးစွဲခဲ့သည့်ပုံစံကို ပြောင်းလဲရန် အပြင်၊ သင့်အခြေအနေအသစ်နှင့် ကိုက်ညီမည့် ရငွေ၊ သုံးငွေအား တွက်ချက်လျာထားရန် လိုအပ်လိမ့်မည်မှာ သေချာသလောက်ဖြစ်ပါသည်။ ကောင်းမွန်သော ငွေတွက်ချက်လျာထားနည်း အချို့တို့မှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

- ရငွေ နှင့် သုံးငွေများကို ခြေရာကောက်နိုင်ရန် ရငွေ၊ သုံးငွေ တွက်ချက်လျာထားမှု စာရင်းတစ်ခုကို ပြုစုပါ။ သင့်လိုအပ်ချက်များကို သိထားပြီး ဤအရာများအတွက် လိုအပ်မည့်ငွေကို ချန်လှပ်သိမ်းဆည်းထားပါ
- ခြေစာများကို သိမ်းထားပါ။ သို့မှသာ သင် ငွေမည်မျှသုံးစွဲနေသည်ကို သတိပြုနိုင်ပါလိမ့်မည်
- ဘဏ်စာရင်းအမျိုးအစား၏ စည်းကမ်းသတ်မှတ်ချက်များအား လိုက်နာခြင်းအားဖြင့် ဘဏ်ကြေးများ ပေးဆောင်ခြင်းမှ ရှောင်ရှားနိုင်မည်
- သင့်ထံ၌ အသေအချာ ပုံမှန်ဝင်ငွေ မရှိမချင်း နှင့် ငွေပြန်ဆပ်နိုင်အား မရှိမချင်း အကြွေးယူခြင်း နှင့် အကြွေးကတိပြားသုံးခြင်းမှ ရှောင်ရှားပါ
- စိတ်ကူးပေါက်တိုင်း မဝယ်ပါနှင့်
- မိုဘိုင်းဖုန်း နှင့် အင်တာနက် သုံးစွဲမှုတို့သည် အလွန်ဈေးကြီးနိုင်သဖြင့် ၎င်းတို့ကို သတိရှိရှိ ကွပ်ကဲသုံးစွဲပါ
- ငွေသုံးစွဲမှုကို ခြေရာခံနိုင်ရန် တယ်လီဖုန်းဖြင့် ဘဏ်အလုပ် သို့မဟုတ် အင်တာနက်ဖြင့် ဘဏ်အလုပ်ကိုလုပ်ပါ

ကျသင့်ငွေ တောင်းခံလွှာများကို ပေးဆောင်ခြင်း

တယ်လီဖုန်း၊ လျှပ်စစ်ဓာတ် နှင့် ရေ ဝန်ဆောင်မှုများကို ဆောင်ရွက်ပေးသောအဖွဲ့အစည်းများသည် အချိန်မီပေးဆောင်ရန်လိုအပ်သော ပုံမှန် ကျသင့်ငွေတောင်းခံလွှာများကို ပို့ပေးပါသည်။ ပေးရမည့်ငွေများကို အချိန်မီဆောင်ရန် အရေးကြီးပါသည်။ သို့မဟုတ်က ယင်းဝန်ဆောင်မှုများအား ဖြတ်တောက်ခံရလိမ့်မည် သို့မဟုတ် နောက်ကျကြေးပေးရပါလိမ့်မည်။ ငွေတောင်းခံလွှာအများစုကို စာတိုက်များ၌လည်းကောင်း၊ သက်ဆိုင်ရာ ကုမ္ပဏီရုံး၌ ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ရောက်လည်းကောင်း၊ တယ်လီဖုန်း သို့မဟုတ် အင်တာနက် ဘဏ်ပေးငွေစနစ်အရလည်းကောင်း ပေးဆောင်နိုင်ပါသည်။ သင်အိမ်ပြောင်းရွှေ့လျှင် သင်၏ အိမ်အသုံးအဆောင် ဝန်ဆောင်မှုများကို အိမ်အဟောင်း၌ ဖြတ်တောက်၍ အိမ်အသစ်၌ ပြန်ချိတ်ဆက်ရန် လိုအပ်ပါလိမ့်မည်။

The image shows three overlapping utility bills. The top bill is from the ACT Revenue Office, titled 'RATES ASSESSMENT NOTICE FOR THE YEAR 17'. It details rates for 2014-15, including a discount payment option and a full payment option. The middle bill is from Eurobodalla Shire Council, titled '3rd Instalment Details', showing a payment due on 28 February 2016. The bottom bill is from ACTEW Water, titled 'Water and Sewerage account Tax invoice', showing a full payment due on 8 Mar 2013. The bills contain various details such as account numbers, payment methods, and contact information.

ဈေးဝယ်ခြင်း

ဩစတြေးလျားတွင် ဈေးဆစ်ခြင်းမှာ လုပ်ရိုးလုပ်စဉ် အလေ့အထတစ်ခုမဟုတ်ပါ။ ဝယ်သူများသည် ဆိုင်များ၌ ခင်းကျင်းပြသထားသော ကုန်ပစ္စည်းများတွက် သတ်မှတ်ထားပြီးသော ဈေးနှုန်းအတိုင်း ဝယ်ကြရပါသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ၌ (ကားကွဲသို့) ကြီးမားသည့် ကုန်ပစ္စည်းများကို ဝယ်သည့်အခါ၌ ဈေးဆစ်ခြင်းကို လက်ခံပါသည်။ လက်လီအရောင်းဆိုင်များသည် တစ်ခါတစ်ရံ၌ ကြီးမားသော ကုန်ပစ္စည်းများအား လက်ငင်း ငွေသားပေး ဝယ်လျှင်၊ သို့မဟုတ် ပစ္စည်းတစ်ခုထက် ပိုပြီးဝယ်လျှင် ဝယ်သူများအား ဈေးလျှော့ပေးပါသည်။

ဆိုင်များတွင် ပစ္စည်းဝယ်ကြသည့်အခါ၌ ဩစတြေးလျားလူမျိုးများ လူအစီအတန်းတွင် စောင့်ကြပါသည်။ သို့မဟုတ် တန်းစီကြပါသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ၌ သင်သည် စက်တစ်ခုမှ ထုတ်ပေးသည့်လက်မှတ်ကိုယူရန် လိုအပ်ပြီး၊ ထိုနံပါတ်ကိုခေါ်သည်အထိစောင့်ရန် လိုအပ်ပါသည်။

အစားအစာ

မြို့ကြီးများ နှင့် မြို့ငယ်များအားလုံး၌ ဝယ်ယူနိုင်ရာ အစားအစာ၊ အဝတ်အစား နှင့် နေ့စဉ်လိုအပ်ချက်များ အမျိုးစုံရှိပါသည်။ မြို့ကြီးအများစု၌ ကုန်ပစ္စည်းဆိုင်ကြီးများတွင် ကမ္ဘာ့ဒေသအပိုင်းအခြား အမြောက်အမြားမှ အစားအစာများကို သင်ဝယ်ယူနိုင်ပါသည်။ မြို့တော်ကြီးများ အများစု၌ လတ်ဆပ်သော သစ်သီးများ၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက်များ၊ အသားများ၊ ကြက်၊ ဘဲများ နှင့် ငါးများကို ဝယ်ယူနိုင်သော ဈေးများရှိပါသည်။ ဈေးများ၌ ယေဘုယျအားဖြင့် အစိုးနှုန်း ချိသာပါသည်။

အိမ်၌ ချက်ပြုတ်စားခြင်းမှာ အမြဲပင် ဈေးအသက်သာဆုံးဖြစ်ပါသည်။ ဩစတြေးလျားတွင်ရှိသော စားသောက်ဆိုင်များမှာ ဈေးကြီးပါသည်။ မြို့ကြီးများ၌ ကမ္ဘာ့ဒေသအရပ်ရပ်မှ အစားအစားများ အမျိုးစုံရောင်းချပေးသော စားသောက်ဆိုင်များ နှင့် ကဏ္ဍဆိုင်များရှိပါသည်။ စိတ်ကြိုက်ရွေးချယ်နိုင်ရာ “အမြန်ပြင် အစားအစာ” သို့မဟုတ် “ဝယ်ပြီး ထုပ်ယူသွားနိုင်သော စားဖွယ်” ဆိုင်များလည်း များစွာရှိပါသည်။

အဝတ်အစားများ

ဩစတြေးလျားလူမျိုးများ မိမိတို့ ကြိုက်နှစ်သက်ရာ မည်သည့် ပုံစံမျိုးနှင့်မဆို သို့မဟုတ် အဝတ်အစားမျိုးကိုမဆို လွတ်လပ်စွာ ဝတ်ဆင်နိုင်ကြပါသည်။ အနောက်တိုင်းပုံစံအဝတ်အစားများအား အများဆုံး တွေ့ရပါလိမ့်မည်။ သင့် ဓလေ့ထုံးစံအရ သို့မဟုတ် ဘာသာရေးလိုအပ်ချက်အရ အထူးတလည်ဖြစ်သော အဝတ်အစားများကို ဝတ်ဆင်ရန် သင် ရွေးချယ်နိုင်ပါသည်။

အဝတ်အစားများ နှင့် ဖိနပ်များ၏ ဈေးမှာ ပုံစံအမျိုးအစား၊ အရည်အသွေး နှင့် တံဆိပ်အမည်တို့အပေါ်မူတည်ပါသည်။ အဝတ်အစားများ နှင့် ဖိနပ်များကို ကုန်တိုက်ကြီးများ နှင့် ဆိုင်ငယ်များ အပါအဝင် နေရာပေါင်းစုံမှ ဝယ်နိုင်ပါသည်။ အချို့သော ကုသိုလ်ဖြစ်အဖွဲ့အစည်းများ၏ ဆိုင်များ၌ သန့်ပြန့်သော တစ်ပတ်ရစ် အဝတ်အစားများ နှင့် ဖိနပ်များကို အစိုးနှုန်းချိသာစွာ ရောင်းချပေးပါသည်။ ဆိုင်များ၌ များသောအားဖြင့် စမ်းဝတ်ကြည့်ခန်းများရှိပြီး လူများမှ ထိုအခန်းများတွင် အဝတ်အစားများ တော်၊မတော် စမ်းဝတ်ကြည့်နိုင်ပါသည်။

ကျောင်းအများစုတွင် ကျောင်းဝတ်စုံ ဝတ်ရပြီး ၎င်းကို ကျောင်း၌ သို့မဟုတ် သီးသန့်အဝတ်ရောင်းဆိုင်များတွင် ဝယ်ယူနိုင်ပါသည်။ မူလတန်းကျောင်းအများစု၌ အတည်ပြုလက်ခံထားသော ဦးထုပ်ကို မဆောင်းမနေရ ဆောင်းရပြီး၊ ယင်းဦးထုပ်သည် ကလေးများ ပြင်ပတွင် ကစားစဉ် နေအပူဒဏ်မှ ကာကွယ်ပေးပါသည်။ ၎င်း၏အကြောင်းရင်းမှာ ဩစတြေးလျားတွင် နေအလွန်ပူပြင်းပြီး၊ ကမ္ဘာမြေ၏အခြားနေရာများ အများစုထက် သင့်အသားအရေအား ပိုမိုလောင်ကျွမ်းနိုင်စေဖွယ်ရှိခြင်းကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။



ဤစာမျက်နှာကို ရည်စူး၍ အလွတ်ထားခြင်းဖြစ်သည်



Australian Government
Department of Social Services

သြစတြေးလျားနိုင်ငံ လူမှုဝန်ဆောင်ရေးဌာန ၏
ကိုယ်စား အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်ရေးရာ အဖွဲ့အစည်း
မှ ပို့ချပေးသည်။

